

BILTEN
prigodnih poštanskih maraka

2011

BULLETIN
special postage stamps

BH POŠTA
"JP BH POŠTA" d.o.o. Sarajevo

BH POŠTA
"JP BH POŠTA" d.o.o. Sarajevo
www.posta.ba

"JP BH Pošta" d.o.o Sarajevo

Program prigodnih poštanskih maraka za 2011. godinu

01.03.2011.

Grbovi BiH - Grb Herceg Stjepana
Fauna - Vrabac
Flora - Jasnin encijan

I

31.03.2011.

Turizam - Međugorje

II

32.04.2011.

Jubilej - 50 godina od prvog leta čovjeka u svemir

III

32.04.2011.

Evropa - Šume

IV

06.06.2011.

Jubilej - 30 godina borbe protiv SIDE

V

20.09.2011.

Park prirode - Hutovo blato
Fauna - Rječni rak

VI

07.10.2011.

Književnici BiH - Skender Kulenović
- Meša Selimović

VII

Redovne poštanske marke

Proljetno cvijeće: Ljubičica, jaglac, kukurijek, visibaba, šafran

VIII

U Programu za 2011 godinu moguće su izmjene (u nominalnoj vrijednosti i tiražu),
kao i izdavanje dva vanredna izdanja.

"JP BH Posta" d.o.o Sarajevo

Special postage stamps programme for year 2011-th.

01.03.2011.

Coats of Arms of Bosnia and Herzegovina - Herceg stjepan's Coat of Arms
Fauna - Sparrow
Flora - Jasna's Gentian

I

31.03.2011.

Tourism - Međugorje

II

32.04.2011.

Jubilee - 50 Anniversary of Man's First Flight into Space

IV

32.04.2011.

Europe - Forest

V

06.06.2011.

Jubilee - 30 Years of Fight against AIDS

VI

20.09.2011.

Nature Park - Hutovo blato
Fauna - Crayfish

VII

07.10.2011.

Bosnia and Herzegovina Writers - Skender Kulenović
- Meša Selimović

VIII

Regular postage stamps

Spring flowers - Violet, Primrose, Hellebore, Snow drop, Saffron

Changes are possible to be made in the program 2011
(changes of nominal value and number of printed copies),
as well as publishing of two additional issues.

Šume**Forests**

Autor/Author: T. Lučarević
 Nominalna vrijednost / 2 X 2,50 KM
 Nomination: 2 X 1,76 €
 Veličina / Size: 27,72 x 41,58 mm
 Broj maraka u tabaku: 5 serija
 Number of stamps per sheet: 5 series
 Papir, gumirani / Paper, Gummed: 102 g
 Zupčanje / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnike štampe / Printing process: Offset Lithography
 Stamparica / Printer: Bledruk
 Datum izdaja / Date of Issue: 09.05.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale: 09.05.2013.
 Tiraž/Quantity: 2 X 30.000

Rezolucijom Generalne skupštine UN-a broj 61/193 od 20. decembra 2006. godine, 2011. godina proglašena je Međunarodnom godinom šuma.

Cilj ove akcije je podizanje svijesti o održivom upravljanju, očuvanju i razvoju svih tipova šuma. Sve države članice pozivaju se da, tokom 2011. godine, na međunarodnom i nacionalnom nivou sudjeluju i organiziraju niz događanja i aktivnosti kojima bi se obilježila Međunarodna godina šuma, a sve zajedno s ciljem širenja svijesti i edukacije javnosti o dobrobiti koje šumski ekosistemi daju cijeloj planeti te svim segmentima čovjekova života. Prilikom obilježavanja Međunarodne godine šuma veliki naglasak se mora dati održivom gospodarenju šumama kao potrebnom temelju svih ljudskih aktivnosti.

Geslo Međunarodne godine glasi Šume za ljudi, a logo je deblo s krošnjom ispunjenom simbolima koji govore o šumi kao čuvarici stabilnosti klime, izvori biološke raznolikosti, hrane, lijekova i pitke vode. Njima je prekriveno 31 posto kopna na Zemlji, 36 posto od toga su prašume i u njima se održava 80 posto biološke raznolikosti.

Dom su za 300 miliona ljudi, 30 posto ih se ekonomski iskorištava u izradi drvenih predmeta i kao sirovina za druge proizvode, a samo 2004. dale su plodova u vrijednosti od 327 milijardi dolara. Šume i šumska zemljišta u BiH rasprostiru se na površini od oko 2,709.800 ha, što čini 53% površine države. Procjenjuje se da u BiH raste oko 291 milion kubnih metara, od čega 108 miliona pripada četinarima i 183 miliona listopadnom drveću.

Međunarodna godina šuma je znak za uzbunu, upozorenje da je u posljednjih petnaest godina nestalo šuma površine cijele jedne Njemačke, da se nemilice slijeku zbog proširenja poljoprivrednih površina, izgradnje cesta, dalekovoda, naftovoda i zbog uzgoja žitarica za proizvodnju biogoriva. Bršu je katastrofalni požari, koji su posljedica nekontrolirane klime, dok je jedan od uzroka podivljale klime nekontrolirana sječa šuma.

Literatura:<http://www.tportal.hr/vijesti/svijet/Kako-spasiti-pluca-svijeta.html>,
<http://www.radiosarajevo.ba/novost/40590/2011-medunarodna-godina-suma>, Ministarstvo <http://www.mrrsvg.hr>-2011. godina -Međunarodna godina šuma-MRRSVG-

UN Resolution No. 61/193 dated 20th of December 2006, the year of 2011 was proclaimed an International Year of Forests.

The aim of the project is to raise the awareness on sustaining management, protection and development of all types of forests. All the member states are invited to participate and, during 2011, and to organize series of international events and activities to designate the International Year of Forests and generally to spread the awareness and education of the public on the benefit of the forest eco-systems giving to the whole planet in all life segments of people. During celebration of the International Year of Forests, the forest should be focused by sustainable management of forests being the foundation of all humans' activities.

The motto of the International Year of Forests is Forests for humans and the logo is a tree trunk with treetop filled with symbols speaking on forest as a protector of climatic stability and the source of biological diversity, food, remedies and drinking water. Forests cover 31% of land on Earth out of which 36% are jungles maintaining 80% of biological diversities.

They are home for 300 million of people, 30% of them are economically explored for production of wooden articles and are raw material for other products. In 2004 they planted fruits to the value of 327 billion dollars. Forests and forest fields in Bosnia and Herzegovina cover the area of 2,709.800 ha being 53% of the state surface. It has been estimated that approx. 291 million of cubic squares of forests have been growing in BiH out of which 108 million belong to conifers and 183 million to deciduous forests.

International Year of Forests is the sign alarming that in last 15 years the forest of the area of let's say the surface of Germany disappeared. The forests are mercilessly deforested for the purpose of extension of agricultural surfaces, construction of roads, transmissions, oil pipelines and cultivation of cereals necessary for bio-energy production. The forests are erased by disastrous fires caused by uncontrolled climate while one of the reasons of the climate that gone wild is deforestation.

Nominalna vrijednost / Nomination: 15,00 KM ; 7,81 €
 Veličina kamele / Size of the camel: 80,00 x 100,00 mm
 Broj maraka u kameetu: 3 serije
 Number of stamps per camel: 3 series
 Tiraž/Quantity: 5.000

Nominalna vrijednost / Nomination: 5,00 KM ; 2,27 €
 Veličina bloka / Size of the block: 70,00 x 115,00 mm
 Broj maraka u bloku: 2 marke
 Number of stamps per block: 2 stamps
 Tiraž/Quantity: 30.000

Vrabac**Sparrow**

Autor/Author..... A. Branković
 Nominalna vrijednost / Nomination..... 2,50 KM ; 1,76 €
 Veličina marke / Size of the stamp..... 42,00 x 35,00 mm
 Veličina bloka / Size of the block..... 80,00 X 80,00 mm
 Broj märke u bloku/..... 1 marka
 Number of stamps per block..... 1 stamp
 Papir, gumirani/ Paper, Gummed..... 102 g
 Zupčenja / Perforation..... 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process..... Offset Lithography
 Štamparija / Printer..... Bleddruk
 Datum izdaja / Date of issue:..... 26.05.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale..... 26.05.2013.
 Tiraž/Quantity..... 10.000

Domaći vrabac *Passer domesticus* je ptica pjevica iz porodice vrabaca. Ptica je naseljena u Evropi i Aziji, a u drugim kontinentima ptica je donesena. U većini zemalja se zove i vrabac pokućar. U Americi ga zovu engleski vrabac, da ga razlikuju od autohtone američke vrste.

Čovjek je namjerno ili slučajno ubijao vrapce na mnogim kontinentima, osim Europe i Azije, a istrijebljeni su u Australiji, Novom Zelandu, u dva dijela Amerike i u Subsaharskoj Africi, ali su kasnije uvedeni u stanište.

Domaći vrabac ima dužinu 15 cm, raspon krila 25 cm i težinu 30 g. Dužina života mu je 12 godina.

Ženke su sivkasto mrke, dosta neupadljive boje; mužjaci su brojniji i poznaju se po crnom podgušnjaku i sivom tјemenu.

Domaći vrabac se hrani insektima, uglavnom manjim leptirima, a u proljeće vrapci se hrane nektarom iz cvijeća žute boje.

Za skrovište koriste šupljine u zidu ili stijenju, pukotinu u drvetu ili gnezdo lasta koje često izbacuju iz gnezda. I mužjak i ženka zajedno gomilaju djeliće slame i trave i od toga prave kupastu osnovu gnezda; na sloj od perja polože 5 do 6 jaja početkom proljeća i na njima roditelji leže skoro dvije nedelje. Pri izleganju mладunci su goli, bez perja, ali su vrlo proždrilivi; roditelji, a kasnije samo ženka, donose im insekte i sjemenje. Poslije petnaest dana počinju napuštati gnezdo. Zatim dolazi do novog polaganja jaja još u dva maha. Ovom velikom plodnošću objašnjava se i brzo širenje vrste i pored velike smrtnosti mlađih.

Pošto su druželjubivi, žive u malim grupama i međusobno se sporazumjevaju vrlo izražajno, tako da uspijevamo već i da dešifriramo njihovo sporazumijevanje; približavanje neke opasnosti, uzbuđenje, uzlijetanje, porodični ili kolektivni život, obilježeni su različitim pjevanjem i divđanjem.

Domestic sparrow *Passer domesticus* is a songbird of sparrow family. The bird was settled in Europe and Asia and was brought to other continents. It is called a house sparrow in majority of countries. It is called an English sparrow in America to be different from native American species.

Humans killed sparrows deliberately or accidentally at many continents, except in Europe and Asia. Sparrows have been exterminated in Australia, New Zealand, two parts of America and in sub-Saharan Africa but were brought later into the habitat.

Domestic sparrow's length is 15 cm and its weight is 30 g with 25 cm of wingspan. Its lifetime is 12 years.

Females are dark gray, rather inconspicuous; males are more numerous and are recognized after a black neck and gray crown.

Domestic sparrow eats insects, mainly small butterflies and in spring it eats nectar from yellow flowers.

It uses holes in walls, rocks and woods as shelter, as well as swallow nests, often throwing swallows out of their nests. Both males and females gather parts of grass and straws building conical nest foundation. It lays 5-6 eggs on feather layer in the beginning of spring and parents sit on eggs almost two weeks. When hatched chicks are featherless and very voracious. First both parents and later just the male brings chicks insects and seeds. After fifteen days the chicks start leaving the nest. Then another eggs are laid twice. Such fertility is the cause of fast spreading of the species regardless of high level of chick mortality.

Since they are friendly, they live in small groups and they mutually communicate very expressively in the way that we already manage to decode their communication such as approaching of a danger, excitement, taking off, family or collective life that are defined by different singing.

Jasnin encijan

Jasna's Gentian

Autor/Author: T. Lučarević
 Nominalna vrijednost / Nomination: 2,00 KM / 1,02 €
 Veličina / Size: 42,00 x 35,00 mm
 Broj mrežki u tabaku: 8 + vijetka
 Number of stamps per sheet: 8 + vignette
 Pept, gumirani/ Paper, Gummed: 102 g
 Zupčanje / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process: Offset Lithography
 Stamparia / Printer: Bilodruk
 Datum izdaja / Date of Issue: 26.05.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale: 26.05.2013.
 Tiraž/Quantity: 10.000

Jasnin encijan *Gentiana jasnea* je endem bosansko-hercegovačkih planina, biljka izuzetne ljepote i veoma važan genofond u kojem se kriju mnoge tajne nastanka novih vrsta, nove hemijske materije koje će imati veliku primjenu u savremenoj biotehnologiji, konzervaciji, farmaciji i biomedicini.

Ime ovoj prelijepoj bosansko-hercegovačkoj planinskoj biljci dade dr. Radomir Lakušić, dugogodišnji profesor botanike, ekologije biljaka i fitogeografije na Univerzitetu u Sarajevu. Ime joj pokloni u čast mlade naučnice, njegove studentice Jasne Šarić, koja u potrazi za kapljicom vode u ratom blokiranim Sarajevu, tog kognog 15. decembra 1993. godine, u redu za vodu pred Sarajevskom pivaram od agresorske granate izgubila svoj mladi život.

Jasnin encijan je nježna višegodišnja biljka, visine 5-6 cm. Prizemni listovi skupljeni su u neročite rozete, višemanje jajašti, eliptično-lancetasti, uglavnom ujednačene širine, 3 puta duži nego širi. Dugi oko 2,5 do 3 cm, maksimalne širine do 1 cm. Iz rozete izbija nježna stabljika, visine 3-6 cm. Na stabljici je dva do tri paritnih uglavnom lopatastih listića. Cvjetovi su pojedinačni. Diferencirani na zelenu čašicu i tamnoplavu krunicu ili vjenčić. Čašičnih listića je 5 koji su srasli u cijev. Slobodni dijelovi duboko urezani, lancetasti. Krunica je podijeljena na cijev dužine do blizu 3cm i 5 režnjeva, eliptičnih lancetasto ušiljenih između kojih su sitni međuzubci, najčešće po dva. Krunice je tanjurastog izgleda u fazi punog cvjetanja, tamnoplaue ili neoplaue boje. Ždrijelo krunice je pokriveno bijelim karakterističnim luspicama.

LECTOTYPUS: Bjelašnica, planina kod Sarajeva, 5. juni 2005., 1850 m, zona snježanika, HERB CEPRES G-15011993, Leg. S. Redžić.

Jasnin encijan je po svojim morfološkim osobinama sličan proljetnom encijanu *Gentiana vernae* L., šire rasprostranjenoj vrsti koja raste na planinama Europe i Azije te planinskom encijanu *G. tergestina* (G. Beck) Fritsch, koja također nastanjuje visoke planine. Međutim, Jasnin encijan, za razliku od proljetnog encijana, je nježnija biljka, nešto viša rastom, užih listova i letica, a i ekološki se veoma razlikuju. Jasnin encijan izgrađuje zajednicu oko snježanika na karbonatnim sveza *Salicion retusae* Horvat 1949., reda *Salicetalia retusae-serpyllifoliae* Lakušić 1968 i klase *Salicetalia herbaceae* Br.-Bl. 1947. Na planinama endemnog razvojnog centra Izgrađuje endemoreliktnu asocijaciju *Salicetalia retusae-Gentianetum jasnea* Redžić 2007. uglavnom iznad 2000 m nadmorske visine, a na staništima snježanika na Bjelašnici zajednicu *Vločno zosyli-Gentianetum jasnea*, Redžić 1999., iznad 1800 m nadmorske visine.

Jasnin encijan je rasprostranjen na visokim dinarskim planinama, u području Visokodinarske provincije, Alpsko-visokonordijske regije. Do sada je registrirana na Bjelašnici, vrhovima Prenja i Čvrsnice. To je pravi glacijalni relik.

Gentiana Jasnae is endemic plant on the mountains of Bosnia and Herzegovina, extremely beautiful plant and very important gene-fund hiding many secrets of genesis of new sorts, new chemical substances that will have huge implementation in modern biotechnology, conservation, pharmacy and biomedicine.

The name of this beautiful mountain plant of Bosnia and Herzegovina was given by Dr. Radomir Lakušić, experienced professor of botany, plant ecology and plant geography at the University of Sarajevo. The plant was named after Jasna Šarić, young scientist and his student, killed by aggressor's shell while searching for water queuing in front of the Brewery in besieged Sarajevo on 15th of December 1993.

Gentiana Jasnae is tender perennial plant of 5-8 cm height. Its ground leaves are assembled in particular rosettes, more or less oval, acuminate-lanceolate, of mostly equal width, three times longer than its width. Its length is 2,5 to 3 cm, and its width is up to 1 cm. Tender stalk of 3-6 cm grows from the rosette. Two-three pairs of tiny shovel-shaped leaves are on that stalk. Flowers are individual, differentiated on green calyx and dark blue corolla. There are 5 calyxes coalesced into a tube. Free parts are deeply carved, acuminate. The corolla is divided into 3 cm tube and 5 slices, elliptic acuminate ridged lancelets having mostly two tiny interdentis among them. The corolla is of plate-shaped form in the phase of full inflorescence, dark blue or light blue. The corolla abyss is covered with typical white scales.

LECTOTYPUS: Bjelašnica mountain near Sarajevo, snow beds area, 1850 m, 5th of June 2005, HERB CEPRES G-15011993, Leg. S. Redžić

According to its morphological characteristics, *Gentiana Jasnae* is similar to the *Gentiana verna* L., being wide spread sort growing on the mountains of Europe and Asia as well as to *Gentiana Tergestina* (G. Beck Fritsch) that also grows on high mountains. However, *Gentiana Jasnae*, unlike the spring gentian, is tender plant, somehow high with narrow leaves and petals and they differ ecologically very much. *Gentiana Jasnae* forms communities around a snow bed on carbonates of the Salicetum retusae connection (Horvat, 1949) of Salicetalia retusae-serpyllofoliae order (Lakušić, 1968) and of Salicetalia herbaceae class No. B1. 1947. It forms endemic and relict association Salici retusae-Gentianetum Jasnae (Redžić, 2007) on the mountains of endemic development center, mostly above 2000 m altitude and it forms *Violeta zoljajlija*-*Gentianetum Jasnae* community on the snow bed habitats of the Bjelašnica mountain (Redžić, 1999) over 1800 m of altitude.

Gentiana jasnae is spread on high Dinaric mountains in the area of High Dinaric province, the Alps High Nordic region. Up to now, it has been registered on the Bjelašnica mountain, the peaks of Prenj and Čvrsnica. It's the first glacial relict.

Muđugorje

Medjugorje

Autor/Author: T. Lučarević
 Nominalna vrijednost / Nomination: 2,50 KM ; 1,76 €
 Veličina / Size: 89,00 x 35,50 mm
 Broj maraka u tabaku: 8 + vijnette
 Number of stamps per sheet: 8 + vignette
 Papir, gumirani/ Paper, Gummied: 102 g
 Zupčanje / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process: Offset Lithography
 Stamparia / Printer: Blidruk
 Datum izdaja / Date of Issue: 26.05.2010.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale: 26.05.2013.
 Tiraž/Quantity: 10.000

U blizini grada Čitluka (Hercegovina), smješteno je jedno od najpoznatijih marijanskih svetišta Međugorje (ime je slavenskog porijekla, a označava područje između dva gorja). Župu Međugorje čine sela Međugorje, Bijakovići, Vionica, Miletina i Šumanci, a utemeljena je 1892. godine i stavljena pod zaštitu sv. Jakova apostola, zaštitnika hodočasnika. Selo se u povjesnim izvorima prvi put spominje 1599. godine.

Područje župe Međugorje prostire se na nadmorskoj visini od 200 m i ima blagu sredozemnu klimu koja pruža idealne uvjete za gajenje vinove loze, duhana i voća.

Svoju popularnost duguje ukazanjima Djevice Marije, koja se ovdje, od 24.06.1981. godine, počela redovito ukazivati skupini djece. Djeca su se prvog dana upilašila i pobegla, no dječja radoznalost bila je jača od straha i drugi dan su u isto vrijeme otušili na mjesto ukazanja, gdje im se Djevica Marija ponovo ukazala i pozvala ih da mole s njom. Taj se dan, 25. lipnja, slavi kao obljetnica ukazanja Kraljice mira, kako se tom prilikom Djevica Marija predstavila. Ukazanja su u početku bila učestala te je u njima, po svjedočanstvu vidioca, Djevica Marija nosila poruke mira, ljubavi i vjere.

Zbog svojih su svjedočanstava vidioci, te njihovi roditelji, rodbina ali i svećenici, bili proganjeni. Djeca su više puta privredena u policijsku postaju na saslušanje i na psihijatrijske pregledne, no ustanovilo se da su djeca zdrava i da nema nikakvih pokazatelja koji bi mogli ukazati na to da djeca lažu o dogadajima u Međugorju. Vremenom su se ukazanja prioritirila, djeca su izrasla u odrasle ljudе, no nekim od njih se Djevica Marija ukazuje i dan danas.

Međugorje godišnje posjeti milijun katolika koji hodočaste u Međugorje iz cijelog svijeta, kako bi na ovom svetom mjestu pronašli vlastiti mir, utjehu i snagu za prevladavanje svakodnevnih problema kroz molitvu i post.

Značajna mjesta molitve na kojima se mole hodočascnici su brdo Križevac, Brdo ukazanja (Podbrdo) te župna crkva Sv. Jakova Apostola-zaštitnika hodočasnika.

Uz Lourdes i Fatimu, Međugorje je najpoznatije svetište na svijetu, u kojem je mnogo hodočasnika pronašlo izgubljenu vjeru, mir, poniznost i povezanost s Bogom.

In vicinity of Čitluk (Herzegovina), one of the most famous Marijan shrines is Medugorje (name of Slavic origin designating area between two highlands). Medugorje parish consists of Medugorje, Bijakovići, Vionica, Miletina and Šurmanci villages. The parish was established in 1892 and was put under protection of apostle St. Joseph being a pilgrim. The village was first mentioned in historical documents in 1599.

The area of Medugorje parish extends to the height above sea level of 200 m and has mild Mediterranean climate providing perfect conditions for growing of grapevine, tobacco and fruits.

Its popularity is based on Virgin Mary that started appearing before the group of children since 24.06.1981. First day the children were frightened and run away. Their curiosity was stronger than they fear and next day they went again to the same place where Virgin Mary appeared before them again and asked them to pray with her. The date of 25.06. is celebrated as anniversary of apparition of the Queen of Peace as introduced by herself on that occasion. In the beginning the apparitions were often and, as stated by witnesses, Virgin Mary held massages of peace, love and faith.

The witnesses, their parents, cousins and priests were persecuted for their testimonies. The children were brought to police station several times to be heard and inspected by a psychiatrist. However, it was established that there were no indications that might have proved that they had lied about the events in Medugorje. By the time, the apparitions have become rare, the children have grown up but Virgin Mary still appears before some of them.

Medugorje is annually visited by one million Catholics coming from the whole world to the pilgrimage in Medugorje in order to find their own peace, consolation and strength, at the holy place and with prayer and fast, needed for overcoming of daily problems.

Significant places where the pilgrims pray are Križevac hill, the Hill of Apparition (Podbrdo) and parish Church of St. Joseph being the apostle – protector of pilgrims.

Beside Lourdes and Fatima, Medugorje is the most famous shrine in the world where many pilgrims found their lost faith, peace, humbleness and relationship with God.

50 godina od prvog leta čovjeka u Svemir

50 Anniversary of Man's First Flight in to Space

Autor/Author:..... T. Lučarević
 Nominalna vrijednost / Nomination:..... 2,00 KM ; 1,02 €
 Veličina marke / Size of the stamp:..... 42,00 x 35,00 mm
 Veličina bloka / Size of the block:..... 80,00 X 60,00 mm
 Broj maraka u bloku:..... 1 marka
 Number of stamps per block:..... 1 stamp
 Papir, gumirani / Paper, Gummied:..... 102 g
 Zupčanje / Perforation:..... 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process:..... Offset Lithography
 Štamparja / Printer:..... Bilidruk
 Datum izdaja / Date of Issue:..... 26.05.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale:..... 26.05.2013.
 Tiraž/Quantity:..... 10.000

Tačno u 09:07 časova po moskovskom vremenu sa kosmodroma Bajkonur (Kazahstan) 12. aprila 1961. godine, uz grmljavinu snažnih raketnih motora, uzletio je Vostok (kasnije nazvan Vostok 1) svemirski brod sa jednim članom posade.

Bio je to dvadeset sedmogodišnji major sovjetskih vazduhoplovnih snaga Jurij Gagarin, prvi čovjek koji je zakratko napustio matičnu planetu. Letjelica je zatim ušla u eliptičnu orbitu oko Zemlje, načinila jedan krug oko nje i nakon 108 minuta leta, u 10:55 meko se spustila na teritorij Sovjetskog Saveza.

Let je bio uspješan već samim tim što je Gagarin živ, zdrav i veseo izašao iz letjelice. Era kosmonautike time je počela.

Ti prvi koraci u svemir bili su puni zlih slutnji i optimističnih nada. Ljekari su vodili teorijske rasprave o uticaju bestežinskog stanja na zdravlje i psihu kosmonauta. Postojala je pretpostavka da će uračunljivost čovjeka u bestežinskom stanju biti znatno smanjena, čak toliko da mu se komanda broda ne smiju prepustiti. Zbog toga je i Gagarin letio više kao biološki objekat nego kao pilot. Vastokom je upravljala komanda na zemlji.

Sve vrijeme leta, zdravstveno stanje Gagarina se pomno pratilo. U kabini je bila instalirana TV kamera koja je cijelim tokom leta snimala kosmonauta. Nažalost, to je bila i jedina kamera i danas od ovog historijskog leta možemo da vidimo jedino taj, inače prilično loš snimak Gagarina.

Cijeli svijet je sa ogromnim zanimanjem dočekao vijest o ovom podvigу.

Tri nedelje nakon Vastoka, poletio je Merkuri (5. maja 1961.godine), a nakon njega američki predsjednik Kenadi se obratio naciji i u nadahnutom govoru objavio plan SAD da do kraja decenije pošalje čovjeka na Mjesec i zatim ga sigurno vrati na Zemlju.

Literatura; Prvi let u svemir - <http://static.astronomija.co.rs/nauke/Istorijski/letovi/prvilet.htm>

On 12 April 1961, at 09:07 sharp of the Moscow time, followed by roar of strong rocket engines, the Vostok (later Vostok 1) took off the Bajnokur cosmodrome (Kazakhstan) manned by one crewmember.

It was Jurij Gagarin, 27-year old major of Soviet Air forces, the first human to have traveled into space and the first to orbit the Earth. Upon 108 minutes of flight, the space shuttle tenderly landed on the territory of Soviet Union at 10:55.

Gagarin's being alive, healthy and happy after the flight was enough for it to be considered successful. Cosmonautics era started.

Those first steps into the space were followed by dark forebodings and optimistic hopes. Doctors made theories on influence of weightlessness onto his health and psyche. There was a hypothesis that accountability of a human in weightlessness would be considerably reduced that even the space shuttle command instruments should not be left to him. Thus Gagarin was flying more as an object and less as a pilot. The Vostok was operated from the earth commanding position.

During the flight, Gagarin's health condition was carefully tracked. A TV camera was installed in the cockpit taping the astronaut during complete flight. Unfortunately, it was the only camera that made pretty bad snapshot of such historical flight.

The accomplishment was greeted with huge interest by the whole world.

Three weeks upon Vostok, the Mercury space shuttle took off (on 05.05.1961) when American president Kennedy officially addressed to the public and in his inspired speech announced the USA plan on sending of a human to the Moon and back safely to the Earth.

Grb hercega Stjepana.

Herceg Stjepan's Coat of Arms

Autor/Author:	B. Šurčević - Belić
Nominacija vrijednost / Nomination:	1,00 KM / 0,61 €
Veličina / Size:	30,00 x 40,00 mm
Broj mjeseci u izdaji:	5 + vijetra
Number of stamp per sheet:	5 + vignette
Zaplijenje / Perfomation:	102 g
Tehnika štampe / Printing process:	Offset Lithography
Štamputnik / Printer:	Blažnik
Datum izdajanja / Date of issue:	06.06.2011.
Datum počinjanja iz prodaje/ Last Day of Sale:	06.06.2013.
Štizir/Quantity:	10.000

Heraldika je pomoćna historijska nauka koja proučava nastanak, razvoj i upotrebu grbova. Grb (poljski „herb”, njemački „die Erbe”) je vanjski znak plemstva i služio je za raspoznavanje te se stavljao na zastavu i štítove. Kasnije, grbovi su postali počasni i nezadovoljni znakovi plemićkih obitelji.

Prvi grbovi na području današnje Bosne i Hercegovine javljuju se u doba razvijenog feudalizma, za vrijeme bosanskog bana Matje Ninoslava (1236-1250) i njegovih vlastelina Huma, kneza Andrije i Teofana. Do interzivnijeg razvoja heraldike u srednjovjekovnoj Bosni dolazi nakon što se ban Tvrtko kruniše za kralja 1377. godine, kada on na svoj portojeći grb uvodi heraldički motiv lilijsa.

Pored vlaške dinastije u srednjovjekovnoj Bosni, porodične ili lične grbove su pojavljivali i bosanski plemići (Hrvoje Vukčić Hrvatinić, Kosača, Pavlović, Sanković i Prlićki). Grb Kosača (na polju niz kosi crvenih grada) prvi put se javlja na jednom relikviju koj je pripadao Sandalu Hraniku i koji se danas čuva u Zadru, a kasnije na pečatnom simbolu hercega Stjepana Vukčića Kosače (titulu hercega /na njemačkom jeziku, vojvoda/ dobio 1446. godine, od tada teritorij pod njegovom vlasništvom poznat pod imenom herceštvo od Sv. Save Hercegovina, protezao se od Lime do Četine i od Rame do Kotorskega zaljeva) i njegovih potomaka, kao i na kruni jednog bunara, koji se danas nalazi u Dubrovniku. Stjepan Vukčić Kosača imao je sedam pečata, pa prema njihovu broju nosi rekord u čitavoj srednjovjekovnoj Bosni i Humu. U Dubrovačkom arhivu čuva se ukupno 17 ispreva sa očuvanim pečatima Stjepana Vukčića Kosače.

Od svih Stjepanovih pečata, koji su monogrami i imaju legende pisane cirilicom, samo je jedan, koji je i najveći pečat Stjepana, kao hercega, a koji ima predstavu cijelovite grbe i legendu pisani latinskim jezikom. Pečatni simbol je prvi potpuni grb koji se sastoji od štita sa tri deune kose pruge, kacige s plastirom, koji se deano i lijevo razvija u bujnu vijugavu kozu i čelenku u kojoj je grifon-lev, koji u šapama drži zastavu na kojoj se razabiraju dva križa i tri paralelne krake. Svi ovi detalji i kazuju da je Stjepanov grb formiran pod direktnim utjecajem suvremenih zapadnoevropske heraldike, koja pokazuje stilizaciju osobine renesanse. Na legendi, napisanoj u skraćenom obliku na latinskom, stoji: S ILVS. DNI. DVCIS. STEPHANI. SCI. SABE. REGNI. BOSNE. Sastavljao očito nije bio vješt latinskom jeziku; stoga je legenda sadržajno nepotpuna. Razriješena legenda bi gласila: SIGILLVM ILVSTRISSIMI DOMINI DVCIS STEPHANI SANCTI SABE ET REGNI BOSNE (Pečat presvjetelog gospodina vojvode Stjepana Svetoga Save i Bosanskoga Kraljevstva).

Literatura:

1. "Počinjati grbopis" Novinarska izdavačko-predizdavačka "Odelobodenje", Sarajevo 1972.
2. Petar Andrić "Srednjovjekovni pečati iz Bosne i Hercegovine" Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, DUBLA Knjiga XXXVII ODJELENJE DRUŠTVENIH NAUKA, Knjiga 23, Sarajevo 1979. 13. Internet: [Srednjovjekovna bosanska heraldika](http://www.heraldiske-sveske.com/bosanska_heroldika)

Heraldry is subdinary historical science studying genesis, development and usage of coats of arms. Coat of arms («Herba» in Polish, «die Erbze» in German) is external symbol of aristocracy and was used as an insignia put on flags and shields.

First coats of arms of Bosnia and Herzegovina we know today appeared in feudal epoch during the reign of Bosnian ban Matija Ninoslav (1238-1250) and his rulers of Hum - dukes Andrija and Tofan. Intensive development of heraldry in medieval Bosnia became upon ban Tvrtko's coronation in 1377 when he put heraldic motive of lilies on his coat of arms existing then.

Beside ruling dynasty in medieval Bosnia, family or personal coats of arms were owned by Bosnian aristocrats (Hrvoje Vukčić Hrvatinić, Kosača family, Pavlović family, Šenković family and Pribinović family). Coat of arms of Kosača family (placed on the field of series of oblique red beams) appeared for the first time on a reliquary owned by Sandal Hranč kept in Zadar nowadays. Later it was placed on signet symbol of duke Stjepan Vukčić Kosača (he received title of Duke in 1446 and the territory under his rule was known as duchy of St. Sava Herzegovina extending from the Lim to the Cetina river and from the Rama to the Kotor bay) and his descendants as well as on the crown of a well in Dubrovnik. Stjepan Vukčić Kosača had seven seals bearing a record in the whole medieval Bosnia and Hum. Totally 17 documents certified with the seals of Stjepan Vukčić Kosača are held on the Dubrovnik Archives.

Out of all Stjepan's seals being monograms and having legends written in Cyrillic letters, one seal as the biggest seal of Stjepan as a duke shows complete coat of arms and a legend written in Latin. Seal symbol is a true complete coat of arms consisting of the shield with three right oblique lines, helmet and mantle developing both to right and left into a dense winding vine and ornaments containing griffin-lion holding a flag with two crosses and three parallel legs. All these details show that Stjepan's coat of arms was formed under direct influence of modern Western European heraldry showing stylish characteristics of Renaissance. Its legend written in abbreviated shape says in Latin: S. ILVS. DNI. DV CIS. STEPHANI. SCI. SABE. REGNI. BOSNE. The composer obviously was not skilled in Latin language and thus the legend is incomplete by its contents. Solved legend would be as follows: SIGILLVM ILVSTRISSIMI DOMINI DV CIS STEPHANI SANCTI SABE ET REGNI BOSNE (The seal of most honored master duke Stjepan St. Sava and Bosnian Kingdom).

Grb hercega Stjepana

30 godina borbe protiv SIDE

30 Years of the Fight against AIDS

Autor/Author: B. Sumančić - Božić
 Nominalna vrijednost / Nomination: 0,70 KM ; 0,38 €
 Veličina / Size: 23,00 x 26,00 mm
 Broj mjeseca u tabatu: 10
 Number of stamps per sheet: 10
 Papir, gumenati/ Paper, Gummed: 102 g
 Zupčanjenje / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process: Offset Lithography
 Štamperija / Printer: Bilodruk
 Datum izdruženja / Date of issue: 06.06.2011.
 Datum povlaćenja iz prodaje/ Last Day of Sale: 06.06.2013.
 Tiraž/Quantity: 10.000

30 godina borbe
 protiv SIDE

 71 101 Sarajevo
 Prvi dan 06.06.2011.

AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome) je kratica iz engleskog jezika (franc. SIDA) koja označava sindrom stičenog nedostatka imuniteta. HIV (Human Immunodeficiency Virus) spada u grupu retrovirusa i uzročnik je AIDS-a.

Od trenutka kada je AIDS prvi put prepoznat, 5. juna 1981. godine Svjetske zdravstvene organizacije, u suradnji s UN-ovim AIDS programom, procjenjuje kako je AIDS ubio više od 25 miliona ljudi. Prvi slučaj AIDS-a u Bošni i Hercegovini je zabilježen 1986. godine.

HIC je oboljenje sa visokim stepenom prevencije, ali je i dalje jedan od najvećih zdravstvenih i razvojnih problema našeg vremena. Uprkos impresivnom napretku u pogledu produženja života osoba sa HIV-om, na svaka dva čovjeka pod tretmanom dolazi pet novozaraženih.

Regija koja je najjačo pogodjena eksplozijom AIDS-a je subsaharska Afrika u kojoj od ukupnog broja zaraženih i oboljelih živi čak njih 70%, što je jako velik udio ako se uzme u obzir da na tom istom prostoru živi samo 10% svjetskog stanovništva.

Međutim, Afrika nije jedini prostor gdje se zaraža nego širi. Novi val epidemije HIV-a prijeti Središnjoj Aziji, Kini, Indiji, Indoneziji te istočnoj Evropi, gdje su najugroženije Rusija, Ukrajina, Estonija i Latvija. S druge strane najmanje zaraženih je zabilježeno u Latinskoj Americi, Sjevernoj Africi, Bliskom istoku te Sahelu (manje od 0,7% ukupnog odstroslog stanovništva). Bosna i Hercegovina se još uvek smatra zemljom s niskom prevalencijom AIDS-a.

AIDS je globalni problem u čijem suzbijanju mora sudjelovati cijelokupna međunarodna zajednica.

Kao doprinos Milenijumskom cilju razvoja zdravstva i спријећавању ширења HIV-a do 2015. godine, Svjetski poštanski savez (UPU), UNI Globalni savez, Međunarodna organizacija rade (ILO) i Zaјednički program UN-a o HIV/AIDS-u (UNAIDS), udružile su snage u cilju podizanja svijesti o HIV prevenciji putem svjetske mreže od 600.000 poštanskih ureda. U cilju humanih poticaja i borbe u cijelom svijetu za prevenciju i trend smanjenja širenja, propagira se kampanja, koja predviđa razne oblike ispoljavanja, postere u poštanskim jedinicama, kao i štampanjem globalne marke za juni 2011. godine, kada će se obilježiti 30 godina od početka pojave AIDS epidemije. Pored podizanja svijesti o HIV prevenciji, kampanja uključuje i poseban paket za razvoj programa obuke poštanskih radnika na radnom mjestu, koja će im pomoći da budu bolje informirani kako da zaštite sebe i članove svoje porodice od HIV-a, ali i da ih sposobi da se zalažu za kampanju u okviru svojih zajednica.

AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome) is English abbreviation (In French: SIDA) designating a syndrome of acquired lack of immunity. HIV (Human Immunodeficiency Virus) belongs to the retrovirus group and is a cause of AIDS.

From the moment the AIDS was first time recognized (05.06.1981), World Health Organization in cooperation with UN AIDS Program estimates that AIDS has killed over 25 million people. First case of AIDS in Bosnia and Herzegovina was recorded in 1986.

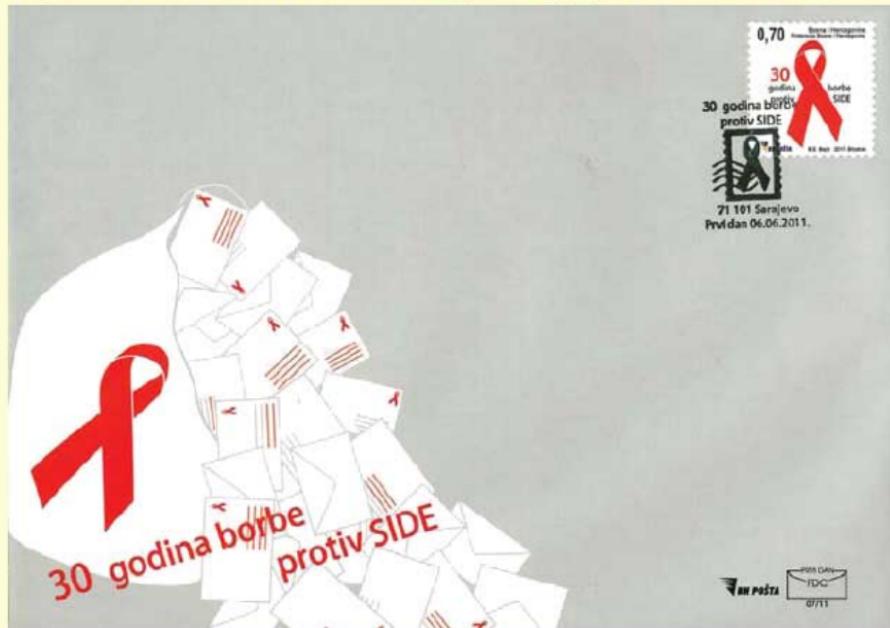
HIV is a disease with high level of prevention but still one of the biggest health and development problems nowadays. In spite of impressive improvement regarding extension of lifetime of persons infected with HIV, there are five newly infected for every second person.

The region most affected by AIDS epidemic is sub-Saharan Africa where 70% of the totally infected in the world live in. It is large number, having in mind the fact that only 10% of the world population lives there.

However, Africa is not the only area where the infection rapidly spreads. New epidemic of HIV wave threatens to Middle Asia, China, India, Indonesia and Eastern Europe where the most endangered states are Russia, Ukraine, Estonia and Latvia. On the other hand, the less infected are Latin America, North Africa, Middle East and Sahel (less than 0,7% of total number of adults). Bosnia and Herzegovina is still considered to be the country with low rate of AIDS-infected.

AIDS is a global problem to be solved by the whole international community.

As a contribution to the Millennium aid of health development and prevention if HIV spreading before 2015, Universal Postal Union, UNI Global union, International Labor Organization and UNAIDS united their forces in order to raise awareness on HIV prevention through the world net of 600.000 of post offices. For the purpose of human stimulus and fight for prevention in the whole world as well as of minimization of spreading, a campaign is propagated anticipating different forms of expressions, posters in postal units as well as through publishing of a global stamp for 2011 when there will be the 30th anniversary of the beginning of AIDS epidemic. Beside the rising of awareness of the HIV prevention, the campaign includes a special package for development of education program for postal workers at their jobs that will help them to be better informed to protect themselves and their family members from the HIV but also to enable them to support the campaign within their communities.

Hutovo blato

Autor/Author: T. Lučarević
 Nominalna vrijednost / Nomination: 0,70 KM ; 0,36 €
 Velicina / Size: 89,00 x 35,50 mm
 Broj mareka u tabaku: 8 + vijenca
 Number of stamps per sheet: 8 + vignette
 Papir, gumišteni/ Paper, Gummed: 102 g
 Zupčanje / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process: Offset Lithography
 Štamparia / Printer: Blidruk
 Datum izdavanja / Date of issue: 20.09.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale: 20.09.2013.
 Tiraž/Quantity: 10.000

Hutovo blato je park prirode (1995) i ptičji rezervat u Bosni i Hercegovini. Smješteno je na pet kilometara udaljenosti od Čapljine, a prostire se na skoro 8.000 hektara prostora u neretvanskoj dolini.

Područje parka je močvara nastala od sustava rijeke Kruse, u tipičnom kraškom okolišu. Rijeka Krupa nema svoj izvor nego otječe iz Deranskog jezera, jednog od nekoliko većih jezera ovog područja. Ova rijeka je jedinstvena po osobini da teče u oba smjera (nizvodno i uzvodno). Naime, kada se poveća vodostaj Neretve, ta rijeka potisne Krupu prema izvorištu (Deranskom jezeru).

Hutovo blato je udaljeno oko 30 km od Jadranskog mora, tako da je primjetan veliki utjecaj sredozemne klime.

Poznat je kao oaza u kojoj su smještene mnoge vrste ptica močvarica, kao i veliki broj drugih biljnih i životinjskih vrsta. Odgovarajuća klima, vegetacija i ostali činitelji stvaraju povoljne uvjete naročito za smještaj ptica. Također ga kao zimovalište koristi i određeni broj ptica (smatra se za jedno od najvećih zimovališta ptica u Evropi).

Prema nedavno obavljenom istraživanju projekta "Life", popisano je 163 vrste ptica koje ga koriste (ptice selice ili ptice kojima je ono stalno obitavalište).

Ovdje su zastupljena i četiri tipa vegetacije, i to: vodenja, močvarna, livadska i šumska. Projekt Life navodi oko 600 biljnih vrsta na ovom području. Pored raznovrsnog biljnog i ptičjeg svijeta vode parka bile su bogate ribljim vrstama, naročito jeguljama i šaranima (22 vrste). Nažalost, zadnjih godina, zbog niza okolnosti, riblji fond je osiromašen, što se može negativno odraziti i na cijelokupnu raznolikost flore i faune.

Javno Poduzeće „PARK PRIRODE HUTOVO BLATO“

Hutovo blato is a nature park (1995) and a bird reservation in Bosnia and Herzegovina. It is located 5 km from Čapljina and it extends at almost 8.000 hectares in the Neretva valley.

The park area is swamp originated from the Krupa river system in typical karsts environment. The Krupa river does not have its own spring but it drains out from the Deransko Lake, one of several great lakes in this area. The river is unique for its characteristic to flow in both directions (downstream and upstream). When the Neretva river level increases it pushes out the Krupa river toward the source (Deransko Lake).

Hutovo blato is 30 km away from Adriatic Sea and thus there is strong influence of Mediterranean climate on it.

It is known as an oasis containing many sorts of swamp birds as well as many other plants and animals. Appropriate climate, vegetation and other factors create suitable conditions especially for settlement of birds. Some birds use it also as a winter home (it is considered one of the greatest winter homes for birds in Europe).

According to recent research made by the «Life» project, 163 sorts of birds were registered to have used it (either migratory birds or the birds permanently settled in it).

Four types of vegetation can be found here: water, swamps, meadows and forests. Life project mention approximately 600 plant species at this area. Beside various plants and birds, the park waters were teeming with fish species, especially with eels and carps (22 species). Unfortunately, the fish reserve has become poor due to series of circumstances and it may reflect in entire diversity of flora and fauna.

Riječni rak

Crayfish

Autor/Author: A. Branković
 Nominalna vrijednost / Nomination: 1,50 KM ; 0,76 €
 Veličina / Size: 42,00 x 35,00 mm
 Broj mrešta u tabaku: 8 + vijenac
 Number of stamps per sheet: 8 + vignette
 Papir, gumiran/ Paper, Gummed: 102 g
 Zupčanica / Perforation: 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process: Offset Lithography
 Stamparija / Printer: Bilodruk
 Datum izdajanja / Date of Issue: 20.09.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/ Last Day of Sale: 20.09.2013.
 Tiraž/Quantity: 10.000

Riječni rak (lat. *Astacus astacus*) je jedna od četiri autohtone vrste slatkovodnih deseteronožnih rakova iz porodice *Astacidae*, koja nastanjuje rijeke i jezera.

Riječni rak je s leđne strane obično tamnosmeđe, maslinasto zelene do crne, a ponekad plavičaste ili crvenkaste boje. Trbušna strana je zeleno-smeđe boje. Površina tijela riječnog raka je prekrivena čvrstim oklopom pa kao ni morski, tako ni riječni rakovi ne mogu kontinuirano rasti nego u topilje doba godine presvlače oklop odbacujući stari. Dok su mekani, riječni rakovi rastu u duljinu pa ponovno izgrade novi čvrsti oklop. Tom prilikom jedu stari oklop i koriste njegove minerale. Vrh glave riječnog raka je produljen u šiljak, a glava je srasla s prsim u glavopršnjak iza kojeg se nalazi zadak. Na prsnom dijelu tijela imaju pet pari nogu koje služe za hodanje, a prvi par čine velika i široka kliješta. Kliješta mužjaka su uvijek veća nego u ženki.

Riječni rak obitava u slatkim vodama od Francuske, preko centralne Europe, do Balkanskog poluotoka. Može ga se naći i na Britanskom otočju, Skandinaviji i zapadnim dijelovima bivšeg Sovjetskog Saveza.

Rakovi ove vrste su noćne životinje koje žive na dnu, nisu pretjerano teritorijalni, ali iskazuju agresiju u slučajevima kada im je prostor ograničen. Riječni rak često i u velikom broju ugiba od račje kuge koju su donijele neke strane vrste rakova.

Osim toga, neke američke vrste su agresivnije od autohtonih evropskih vrsta, pa ih u borbi za prostor i hranu potiskuju iz njihovih staništa, a kako brzo rastu i razmnožavaju se, gotovo ih je nemoguće nadzirati.

Riječni rakovi su zakonom zaštićene vrste i svako uzneniranje, lovljivanje ili zadržavanje u njihova staništa je kažnjivo. Strogo zaštićena vrsta je rak kamenjar ili potočni rak (*Austropotamobius torrentium*).

Literatura: http://infoz.plava planina/zivotinjski_svijet

Crayfish (lat. *Astacus astacus*) is one of four authentic species of freshwater ten-legged crabs from the Astacidae family, settling the rivers and lakes.

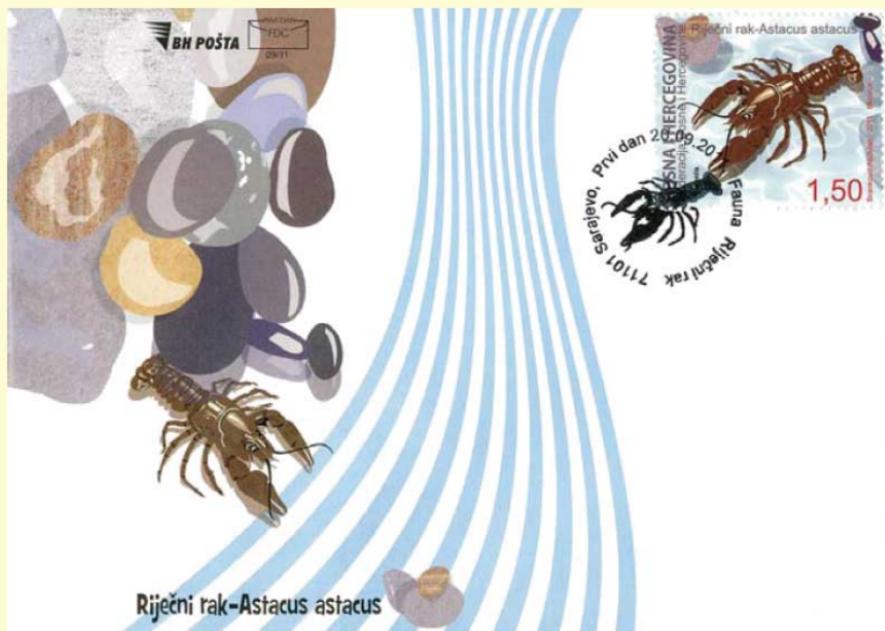
Crayfish usually has brown, olive green or black back, sometimes bluish or reddish. Abdominal side is green-brown colored. Surface of the crayfish body is covered with firm armor. Thus both the sea crayfish and the freshwater ones cannot continuously grow but they change their armor. While still soft, the length of freshwater crayfish increase and then they remake a new firm armor. On this occasion they eat the old one using its minerals. Head top of the freshwater crayfish is extended into a peak; the head and the breasts are coalesced with a rear behind them. There are five pairs of legs on the breasts part of body used for walking and the first pair is in the shape of big and broad pincers. Male's pincers are always bigger than the female's ones.

The crayfish lives in freshwaters of France, Central Europe, and the Balkans Peninsula. It can be found in British Islands, Scandinavia and western parts of former Soviet Union.

This sort of crabs are night crabs living on the river banks, not too inclined to territory but aggressive in cases when its space is limited. Crayfish often collectively dies from crab plague transmitted by some foreign species of crabs.

Besides, some American species are more aggressive than autochthonous European species pushing them out from their habitats fighting for the space and the food, growing fast and impossible to be supervised.

Crayfish is legally protected species and every harassment, hunting or disturbance of its habits is punishable. Stone crab or brook crab (*Austropotamobius torrentium*) is strictly protected species.

Skender Kulenović

Autor/Author..... A. Branković
 Nominalna vrijednost / Nomination..... 1,00 KM : 0,50 €
 Veličina / Size..... 41,58 x 27,72 mm
 Broj maraka u tabaku:..... 8 + vijetna
 Number of stamps per sheet..... 8 + vignette
 Papir, guminiran/ Paper, Gummed..... 102 g
 Zupčanje / Perforation..... 13 x 2 cm
 Tehnike štampe / Printing process:..... Offset Lithography
 Štamparica / Printer:..... Blicodruk
 Datum izdaja / Date of issue:..... 07.10.2011.
 Datum povlačenja Iz prodaje/
 Last Day of Sale:..... 07.10.2013.
 Tiraž/Quantity:..... 10.000

Skender Kulenović, rođen 2. septembra 1910. godine u Bosanskom Petrovcu, je bosanskohercegovački književnik i akademik. Pisao je pjesme i poeme, komedije, eseje, kritike, putopise, crteže, priče, romane.

U rodnom Bosanskom Petrovcu završio je osnovnu školu, a potom, nakon naglog osiromašenja porodice prelazi u majčino rodno mjesto Travnik. Tu je kao vanjski učenik završio Jezuistsku gimnaziju. Već u trećem razredu gimnazije javio se sa prvim književnim radom - zbirkom soneta "Ocvale primule", objavljenoj u almanahu "Hrvatska vila". Nakon svršetka gimnazije upisuje studij pravnih nauka na Zagrebačkom sveučilištu.

Saraduje u brojnim listovima i časopisima, a 1937. sa Hasanom Kličićem i Safetom Krupićem pokreće u Zagrebu muslimanski časopis Putokaz. Godine 1941. stupa u prvi partizanski odred Bosanske Krajne. Kulenović u ratu piše poeme, uređuje listove (Bosanski udarnik, Glas, Oslobođenje). Odmah poslije rata je direktor drame Narodnog pozorišta u Sarajevu. Uređuje Pregled, Književne novine i Novu misao. Od 1. maja 1957. pa sve do 31. maja 1970. bio je dramaturg Narodnog pozorišta u Mostaru, a kasnije urednik u beogradskoj Prosveti.

Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja, između ostalih Dvadesetsedmojulske nagrade SRBiH (1971) i nagrade AVNOJ-a (1972). Bio je član SANU, ANUBIH i JAZU.

Umro je 25. januara 1978. godine u Beogradu.

Najvažnija djela: Stojanka majka Knežopoljka, poema, 1945., komedije (Djelidba, Večera, A šta sad?), 1947., "Ševa", poema, 1952., Soneti, 1968., Divanhana, pripovijetke, 1972., Gromovo dule, price za djecu, 1975., Ponomica, roman, 1977.

" Za mene lično književnost je potreba da se povjerim , potužim , da se nečemu nasmijem , da ne što radosno saopštим , da o nečemu zauriam . Te naše isporuštaju nekad da odjeknu u ljudima , ljudi u njima prepoznaju nešto svoje , počnu neosjetno da se mijenjaju u svojim postupcima . Tako uticaj literature postaje ogroman .

Nema većeg ljudskog zajedništva od umjetnosti i književnosti , ukoliko je ona umjetnost . I nema lješeg poznanstva između ljudi nego što je poznanstvo između ljudi raznih jezika ." - Skender Kulenović .

JU Spomen-biblioteka "Skender Kulenović", Bosanski Petrovac

Skender Kulenović, born on 02.09.1910 in Bosanski Petrovac is Bosnian writer and academician. He wrote poems, comedies, essays, reviews, travels, sketches, tales, novels.

He completed primary school in his native town Bosanski Petrovac and upon sudden impoverishment he moved to his mother's native town Travnik. As an exterior student he completed Jesuit high school. When he was in third grade he wrote his first literary work – sonnet collection named „Faded primroses“ published in „Croatian Fairy“ almanac. Upon completed high school, he was enrolled in study of law at Zagreb University.

He worked for many newspapers and magazines and in 1937 he started „Putokaz“ Muslim journal in Zagreb with Hasan Kikić and Safet Krupić. In 1941 he joined the first partisan detachment of Bosanska Krajina. During the war, Kulenović wrote poems, edited newspapers (Bosanski udarnik, Glas, Oslobođenje). Right after the war, he became a director of drama department of National Theatre in Sarajevo. He edited journals Pregled, Književne novine and Nova misao. From 01.05.1957 to 31.05.1970 he was a dramatist of the National Theatre in Mostar and then he worked as an editor in the Prosveta in Belgrade.

He was the winner of many awards and tributes such as the 27th of July Award of SR BiH (1971) and AVNOJ Award (1972 – Anti-fascist Board of National Liberation of Yugoslavia). He was the member of Serb Academy of Science and Arts, BiH Academy of Science and Arts and Yugoslav Academy of Science and Arts. He died in Belgrade on 25.01.1978.

His most important works were: poem Mother Stojanka of Knežopolje (1945), comedies (The Division, The Supper, And Now What?) 1947, poem Lark (1952), Sonnets (1968), Divanhana short stories (1972), Thunder's Cannonball tales for kids (1975), The Submarine novel (1977).

"I personally consider literature a need to entrust, to complain, to laugh at something, to communicate something nice, to scream. Sometimes those confessions of ours resound in people. People recognize something personal in them; they start to change themselves slowly in their actions. By that way the influence of the literature becomes enormous."

"There is no huger human collectivity than the art and the literature. If the literature itself is the art. And there is no such wonderful acquaintance among the people as the acquaintance among people speaking different languages." – Skender Kulenović

BH POŠTA
FDC
10/11

1101 Sarajevo, Prvi dan 07.10.2011.
Sarajevski književni muzej

„Jednu sam mu i prepisao i čestim čitanjem naučio
napamet. To je pjesma Rebiul-evel te ušao u sve,
pjesma o miladom profreku, mjesecu Rebiul-evelu
koji je ušao u sve, jedan njen odlikom, ono
neopisivo što u njemu, a magnificenju mi sad
protira kroz glavu.

Rebiul-evel je ušao i u džamiju, i kuge je sad
nebo, ono neba što ga je ugledala Amina,
majka Muhammedović, kad će ga roditi.

Cirak glavni sunce je što je zašlo, pli ostalo u
džamiji da nam sija i u noći. Ciraci drugi
zvježđe su što su danju sprasale kao gaziće u
noći, pa u noć ustale da Gospodaru svom
dvorju čine, i dogovorile se da svojoj
naljepici, ljetopici nad ljetopicima, zvježđi
Dantci, povjere da suncu sutra izade na doček.
Ud mirisni što Gospodaru ga palimo, mi po sudu
Božjem krv i nekriv, mi srećni i nesrećni, oblik je
što mu se dize iz sreće zemlje kroz naše duše u samo
kuge. A dulsudaljnik je grlo ibriča džemaletskog iz
kojeg po nama, po suda Božjem krvim i nekrivim,
srećnim i nesrećnim, rosi dulsija donoseći nam miris
ruža džemaliskih.

Kur'an sveti je ušao u grlo imamovo, pa iz njega
izlječu i pješčaju srpsna nama krovim i
nekrivim, srećnim i nesrećnim, ptice
džemaliskih.

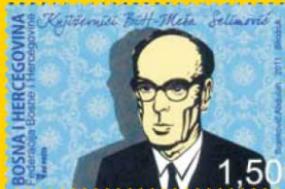
Tako bi kad Rebiul-evel uđe u džamiju...

(Ponornica-Skender Kulenović)

Knjževni BH-Skender Kulenović

Meša Selimović

Autor/Author..... A. Branković
 Nominalna vrijednost / Nomination..... 1,50 KM / 0,76 €
 Veličina / Size..... 41,58 x 27,72 mm
 Broj merača u tabaku:..... 8 + vinjeta
 Number of stamps per sheet..... 8 + vignette
 Papir, gumiran/ Paper, Gummed..... 102 g
 Zupčanje / Perforation..... 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process:..... Offset Lithography
 Štamparja / Printer..... Bilodruk
 Datum izdavanja / Date of Issue:..... 07.10.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale:..... 07.10.2013.
 Tiraž/Quantity:..... 10.000

Mehmed Meša Selimović rođen je 26. aprila 1910. godine u Tuzli. U rodnom gradu završio je osnovnu školu i gimnaziju. Godine 1930. upisao se na studijsku grupu srpskohrvatski jezik i jugoslavenska književnost Filozofskog fakulteta u Beogradu. Diplomirao je 1934. godine, a od 1935. do 1941. godine radi kao profesor Građanske škole, a potom je (1936) postavljen za suplenta u Realnoj gimnaziji u Tuzli. Prve dvije godine rata živi u Tuzli, gdje ga hapse zbog suradnje sa NOP-om, a u maju 1943. godine prelazi na oslobođenu teritoriju, postaje član KPJ i član Agitprop-a za istočnu Bosnu, potom je politički komesar Tuzlanskog odreda, a 1944. godine prelazi u Beograd i obavlja značajne političke i kulturne funkcije. Od 1947. godine živi u Sarajevu i radi kao profesor Više pedagoške škole, docent Filozofskog fakulteta, umjetnički direktor „Bosna - filma“, direktor drame Narodnog pozorišta, glavni urednik IP „Svjetlost“. Godine 1971. penzioniran je i seli u Beograd.

Biran je za predsjednika Saveza književnika Jugoslavije, bio je počasni doktor Sarajevskog univerziteta (1971.), redovni član Akademije nauka i umjetnosti BiH od 1967. godine i Srpske akademije nauka i umjetnosti od 1974. godine.

Dobitnik je brojnih nagrada, od kojih su najznačajnije NIN-ova nagrada (1967.), Goranova nagrada (1967.), Njegoševa nagrada (1967.), potom Dvadesetsedmojulska nagrada BiH, nagrada AVNOJ-a itd.

Meša Selimović je umro 11. jula 1982. godine u Beogradu.

Njegova najznačajnija djela su: pripovijetke - Uvrijeđeni čovjek (1947.), Prva četa (1950.), Tuđa zemlja (1957.), zatim veća prozna djela: Tišine (1961), Magla i mjesecina (1965.), Derviš i smrt (1966.), Tvrđava (1970.), Ostrvo (1974.), Krug (posmrtno objavljen, 1983.). Od ostalih proznih djela treba izdvojiti: veliki eseji Za i protiv Vuka (1967.), Pisci, mišljenja, razgovori (1970.), autobiografska knjiga Sjećanja (1976.). Pisao je, također, i filmske scenarije.

Mehmed Meša Selimović was born in Tuzla on 26.04.1910. He completed primary and secondary school there. In 1930 he was enrolled in Department of Serb-Croatian Language and Yugoslav Literature of Faculty of Philosophy in Belgrade. He graduated in 1934. From 1935 to 1941 he worked as a teacher in Civil School and in 1936 he was appointed to work as a probationary teacher in the General Program Secondary School in Tuzla. During first two years of the World War II he lived in Tuzla where he was arrested for cooperation with partisans. In May 1943 he moved to free territory and first became a member of Yugoslav Communist Party and AGITPROP of Eastern Bosnia and then a political commissioner of Tuzla Detachment. In 1944 he moved to Belgrade and running significant political and cultural functions. Since 1947 he lived in Sarajevo and was a teacher in Academy of Pedagogy, assistant professor at Faculty of Philosophy, an art director of Bosnia-film, director of drama department of National Theatre, chief editor of the *Svetlost* book store. In 1971 he was retired and he moved to Belgrade.

He was elected to be the president of Yugoslav Union of Writers. He was honorary PhD at Sarajevo University (1971), regular member of BH Academy of Science and Arts (from 1967) and of Serb Academy of Science and Arts (from 1974).

He was the winner of many prices out of which the most significant were those from the NIN magazine (1967), Goran's Award (1967), Njegoš's Award (1967), 27th of April Award of BiH, Award of Anti-fascist Board, etc.

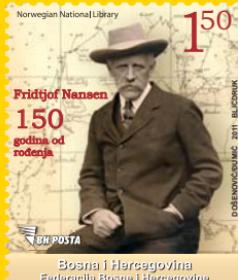
Meša Selimović died on 11.07.1982 in Belgrade.

His most important works were: tales *The Insulted Man* (1947), *The First Troop* (1950), *Someone Else's Country* (1957), long prose works *The Silences* (1961), *The Fog and the Moonlight* (1965), *The Dervish and the Death* (1966), *The Fortress* (1970), *The Island* (1974), *The Circle* (published post mortem in 1983). The rest of other prose works should be mentioned: long essay *Pro et Contra Wolf* (1967), *Writers, Attitudes, Discussions* (1970), autobiographic book titled *The Memories* (1976). He also wrote film scripts.

150. godina od rođenja Fridtjofa Nansena

Autor/Author:..... Došenović / Dumić
 Nominalna vrijednost / Nomination:..... 1,50 KM / 0,76 €
 Veličina / Size:..... 41,58 x 27,72 mm
 Broj maraka u tabaku:..... 10
 Number of stamps per sheet:..... 10
 Papir, gumirani/ Paper, Gummed:..... 102 g
 Zupčanje / Perforation:..... 13 x 2 cm
 Tehnika štampe / Printing process:..... Offset Lithography
 Stamparia / Printer:..... Blidruk
 Datum izdaja / Date of issue:..... 25.10.2011.
 Datum povlačenja iz prodaje/
 Last Day of Sale:..... 25.10.2013.
 Tiraž/Quantity:..... 10.000

Fridtjof Nansen (1861-1930) bio je norveški istraživač, naučnik, političar, diplomata i humanista.

Kao istraživač, prošao je Grenland 1882. i 1886. godine. Njegova ekspedicija kroz Arktik (1893 - 1896) se ubraja u najveće istraživačke avanture svih vremena. Svojim brodom Fram je dosegao najsjeverniju tačku Arktika.

Svoja istraživanja prekida 1905. godine kako bi zagovarao nezavisnost Norveške od Švedske. Nakon raspada Unije, postaje norveški ambasador u Londonu do maja/svibnja 1908. Godine 1918. postaje predsjednikom norveškog izaslanstva u Ligi Naroda u Ženevi. Prvi veći zadatak kojemu se Nansen uspješno posvetio je bio repatriacija ratnih zarobljenika, problemu kojim se Liga naroda počela baviti u proljeće 1920. Stanje ratnih zarobljenika u Sibiru je bilo očajno: na hiljade ih je umiralo od hladnoće i gladi. Zarobljenike je trebalo osloboediti prije zime 1920-1921. godine, jer je postojao opravdani strah da će, u suprotnom, većina zarobljenika umrijeti od gladi, hladnoće ili bolesti. U narednih godinu i po dana, Nansen je uspio vratiti u domovinu oko 450.000 bivših zarobljenika iz 26 zemalja, spašavajući ih na taj način od sigurne smrti.

Glad koja je harala u Evropi od 1921. do 1923. godine je bila jedna od najvećih katastrofa u historiji čovječanstva - u samo godinu i po dana umrlo je više od 30 miliona ljudi. Nansen je pokrenuo humanitarni program protiv gladi, koji je bio predviđen za dva miliona ruskih i ukrajinskih izbjeglica, ali je postepeno proširen na sve grupe i pojedince bez državljanstva u Evropi.

Godine 1921., Vijeće Lige naroda, na poticaj Međunarodnog crvenog kriza i drugih organizacija, osniva Visoko povjerenstvo za izbjeglice te stavlja Nansena da upravlja njime. Za apatride, koji su mu bili povjereni na brigu, Nansen je izdao Nansen putovnicu, identifikacijski dokument, kojeg su s vremenom priznale 52 vlade svijeta. U devet godina rada Ureda, Nansen se brinuo o stotinama hiljada izbjeglica koristeći metode koje će postati klasične: skrbništvo, repatriacija, rehabilitacija, ponovo naseljavanje, emigracija, integracija.

Kao priznanje za rad s izbjeglicama i ljudima pogodenim glađu, Nobelovo povjerenstvo u Oslu je odlučilo dodijeliti Nansenu Nobelovu nagradu za mir 1922. godine.

Liga naroda je, 1931. godine, otvorila Nansenov međunarodni ured za izbjeglice, koji je nastavio Nansenov rad. Ured je za humanitarni rad u cijelom svijetu nagrađen Nobelovom nagradom za mir 1938. godine.

U Kraljevini Norveškoj i danas postoji Nansen centar za mir i dijalog, koji je veoma aktivan i u Bosni i Hercegovini. Nakon rata, ovaj centar je pokrenuo nekoliko projekata u Bosni i Hercegovini s ciljem uspostave dijaloga i međuentitetske saradnje.

Fridtjof Nansen (1861-1930) was Norwegian researcher, scientist, diplomat and humanist.

As a researcher, he visited Greenland in 1882 and 1886. His expedition through Arctic (1893-1896) is one of the biggest research adventures ever. His boat named Fram reached the uttermost northern spot of Arctic.

He ceased his researches in 1905 to uphold independence of Norway from Sweden. Upon the Union breakdown, he became Norwegian ambassador in London till May 1908. In 1918 he became the president of Norwegian delegation in the League of Nations in Geneva. His first comprehensive task was repatriation of prisoners of war as the problem that the League of Nations started dealing with in 1920. Condition of the prisoners of war in Siberia was desperate: thousands of them were starving and freezing to death. The prisoners should have been freed before the winter 1920-1921 because there was reasonable fear that the majority of them might have died for hunger, coldness or illness. In following year and a half, Nansen managed to return 450.000 former prisoners from 26 countries to their homeland saving them, by this way, from certain death.

The hunger that was devastating throughout Europe from 1921 to 1923 was one of the greatest catastrophes in the history of the mankind – over 30 million people died within 1,5 year only. Nansen initiated humanitarian program against the hunger that was anticipated for two million Russian and Ukrainian refugees but it was gradually spread to all the groups and individuals without citizenship in Europe.

In 1921, upon initiative of International Red Cross and other organizations, the League of Nations established High Commission for Refugees with Nansen as its designated manager. He developed so-called Nansen passport for stateless persons entrusted to him. It was an ID document accepted by 52 governments in the world. During nine years, Nansen took care of hundreds of thousands of refugees, using methods that became classical ones: welfare, repatriation, rehabilitation, re-settlement, emigration, integration.

Nobel Commission in Oslo decided to award Nansen Nobel Price for peace in 1922, as appreciation of his work with refugees and people affected by hunger.

In 1931, the League of Nations opened Nansen's International Office for Refugees that proceeded Nansen's activities. The Office was awarded the Nobel Price for peace in 1938 for its humanitarian work worldwide.

Nansen's Center for Peace and Dialogue still exists in Kingdom of Norway and is very active in Bosnia and Herzegovina, too. After the war, the Center launched several projects in Bosnia and Herzegovina with the purpose to establish dialogue and inter-entity cooperation.

Fridtjof Nansen 150 godina od rođenja

National Library of Norway

Sarajevo 17.10.2011. Fridtjof Nansen 150 godina od rođenja. Prvi dan 25.10.2011. BH POSTA

SLUŽBA MARKETINGA / MARKETING SERVICE
Obala Kulina bana 8, 71000 Sarajevo BIH
Tel: + 387 33 25 25 00; fax: +387 33 25 27 02
E-mail: philately@bhp.ba www.posta.ba